

Besluit vergunningaanvraag intern salderen

Datum
12 januari 2022

Zaaknummer
2020-007031

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming, positieve
weigering vergunningaanvraag

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 17

V.O.F. Jochemsen
t.a.v. E. Jochemsen
Langesteeg 18
6721 NC BENNEKOM

Locatie
Langesteeg 18 te Bennekom

Gemeente
Ede

Activiteit
Het wijzigen van een veehouderij

Beste meneer Jochemsen,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit op de aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de locatie Langesteeg 18 te Bennekom.

Definitief besluit

Op 20 januari 2021 heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan. In de uitspraak over de Logtsebaan¹ geeft de Raad van State aan dat een project vergunningvrij is als op voorhand vaststaat dat de effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie, ten opzichte van de referentiesituatie niet toenemen².

Wij weigeren de vergunning omdat uw aanvraag niet vergunningplichtig is.

Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

¹ ECLI:NL:RVS:2021:71

² Het gaat er om dat het aangevraagde project (of de wijziging daarvan) niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Onze beoordeling is op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht of beleid wijzigt dan kan dat tot gevolg hebben dat er geen sprake meer is van een vergunningvrij project.

Datum

12 januari 2022

Zaaknummer

2020-007031

Blad

2 van 17

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting op ons besluit. De AERIUS-berekeningen zijn als bijlage 2 toegevoegd.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Caroline Hendriks
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03260751, 03533094, 03559234.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening (kenmerk S1SJKHjzsgxn d.d. 19 oktober 2021)
 - Beoogde situatie (kenmerk RwVmdzeUyapt d.d. 19 oktober 2021)
 - Verschilberekening i.v.m. effecten van wegverkeer op meer dan 5 km afstand (kenmerk RVviQ7R8TCpr d.d. 26 augustus 2021)

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Datum

12 januari 2022

Zaaknummer

2020-007031

Blad

3 van 17

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 TOELICHTING

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit omschreven*;
- Dan volgt de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje '*zienswijzen*' worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft het wijzigen van dieren aantallen voor de locatie Langesteeg 18 te Bennekom. Er vindt een toename plaats van 48 vleesvarkens, 43 melk- en kalfkoeien en 53 stuks vrouwelijk jongvee en een afname van 48 gaste en dragende zeugen. Om dit mogelijk te maken wordt er een nieuwe stal (O) gerealiseerd. Stal P en de nieuwe stal (O) worden voorzien van het emissiearme huisvestingssysteem 'Ligboxenstal met roostervloer voorzien van bolle rubber matten, met mestschuif' (BWL 2017.06).

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op 14 mei 2020 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag is gewijzigd en aangevuld op 16 maart 2021, 6 september 2021 en 19 oktober 2021.

2.1 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Als er Natura 2000-gebieden zijn waar het project in de beoogde situatie zorgt voor stikstofdepositie ($> 0,00$ mol N/ha/j) boven de kritische depositie grenswaarde, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten.

Vergunningplicht ontstaat wanneer significante gevolgen door het project kunnen ontstaan. Dit staat in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming: 'het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Met het in werking treden van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 geldt er een vrijstelling van de vergunningplicht voor het aspect stikstof voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten waarvan de emissies tijdelijk en beperkt zijn.

Met de huidige aanvraag wordt intern salderen aangevraagd. Wij zullen dus op voorhand moeten beoordelen of vaststaat dat door het toepassen van intern salderen geen toename van de stikstofdepositie plaatsvindt ten opzichte van de referentiesituatie. Als dat het geval is, is er geen vergunningplicht, zoals blijkt uit de eerdergenoemde uitspraak inzake Logtsebaan.

Deze beoordeling is gedaan op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek (een nieuwe AERIUS-versie) wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit (de positieve weigering) geen rechten meer kunnen worden ontleend. Voorgaande betekent dat u opnieuw zult moeten toetsen of er een vergunningplicht is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb als zich een van de volgende situaties voordoet:

- Het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek verandert voordat de bouw of de voorbereidende werkzaamheden aanvangen;
- U voert de werkzaamheden uit op een andere wijze dan in de aanvraag en eventuele aanvullende informatie door u is aangegeven;
- U houdt zich niet aan de in dit besluit opgenomen beperkingen en/of voorwaarden.

De referentiesituatie wordt als volgt bepaald:

- In het geval dat voor de bestaande activiteit een natuurvergunning is verleend die onherroepelijk is, bepaalt deze natuurvergunning de maximaal toegestane depositie op Natura 2000-gebieden; dus de vergunde depositie is de referentiesituatie;

- Is voor de bestaande activiteit (nog) geen natuurvergunning verleend, dan is de referentiesituatie de laagst (vergunde) situatie vanaf de referentiedatum. Dat is de datum waarop een gebied waarop dit bedrijf invloed heeft werd aangewezen als Natura 2000 gebied of een voorloper hiervan.
Dit betekent dat wij, als voor een bedrijf na de referentiedatum een situatie is vergund of gemeld waarin de stikstofemissie lager is dan in de situatie op de referentiedatum, uitgaan van de situatie met de laagste stikstofemissie. In alle andere gevallen wordt uitgegaan van de laatst vergunde of gemelde situatie op de referentiedatum³.
De toestemming kan bestaan uit een Hinderwet-, milieuvergunning, omgevingsvergunning of milieumelding en mag niet zijn vervallen.

3.2 Duitse Natura 2000-gebieden

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekeningen blijkt dat in de beoogde situatie stikstofdepositie plaatsvindt ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Deze depositie heeft mogelijk significante gevolgen voor die betreffende Natura 2000-gebieden. Beoordeeld moet worden of de referentie al voorziet in een (minimaal) even grote stikstofdepositie.

4.2 Effecten stikstof

4.2.1 Vaststellen van de referentiesituatie

Als referentiesituatie geldt de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming van 30 januari 2018 met zaaknummer 2017-006901.

4.2.2 Vaststellen van vergunde capaciteit

Voor het vaststellen van de vergunde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 1. Deze tabel is een samenvatting van situatie 1 uit de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (bijlage 2). In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. De vergunde activiteiten die de referentie vormen komen overeen met de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (situatie 1 – referentiesituatie).

³ Uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 november 2013 (uitspraak 201211640/1/R2).

Datum
12 januari 2022

Zaaknummer
2020-007031

Blad
7 van 17

Tabel 1. Vergunde capaciteit

Bron	Soort	RAV-code / BWL⁴	Hoeveelheid
Stal K	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	920
Stal Ja	Gespeende biggen	D 1.1.12.2 / BWL 2004.06	480
Stal Jb	Gespeende biggen	D 1.1.4.1 / BB 96.03.033V2	432
Stal Jc	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.16 / BWL 2004.07	72
Stal L	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	1.556
Stal I	Gespeende biggen	D 1.1.100	420
	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.16 / BWL 2004.07	20
	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.100	10
Stal Da	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100	100
	Dekberen, 7 maanden en ouder	D 2.100	2
Stal Db	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100	58
Stal E & F	Vleesvarkens	D 3.2.14 / BWL 2010.26	48
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.11 / BWL 2010.26	236
Stal H	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100	157
	Fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A 7.100	1
Stal C	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	19
Stal O	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	84

⁴ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

4.2.3 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel 2 geeft de aangevraagde situatie weer. Deze tabel is een samenvatting van situatie 2 uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 2). Uit situatie 2 blijkt de aangevraagde situatie zoals deze wordt beoogd. In deze berekeningen is eveneens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 3. Aangevraagde situatie

Datum
12 januari 2022

Zaaknummer
2020-007031

Blad
9 van 17

Bron	Soort	RAV-code / BWL ⁵	Hoeveelheid
Stal K	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	920
Stal Ja	Gespeende biggen	D 1.1.12.2 / BWL 2004.06	480
Stal Jb	Gespeende biggen	D 1.1.4.1 / BB 96.03.033	432
Stal Jc	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.16 / BWL 2004.07	72
Stal L	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	1.556
Stal I	Gespeende biggen	D 1.1.100	420
	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.16 / BWL 2004.07	20
	Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)	D 1.2.100	10
Stal Da	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100	100
	Dekberen, 7 maanden en ouder	D 2.100	2
Stal Db	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100	58
Stal E	Vleesvarkens	D 3.2.14 / BWL 2010.26	96
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.11 / BWL 2010.26	188
Stal H	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	121
	Fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A 7.100	1
Stal C	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	20
Stal O	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.30 / BWL 2017.06	100
Stal nieuw	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.30 / BWL 2017.06	100
Stal I kalveren	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	15
Bron 15	Vrachtwagens laden en lossen		268 uur/jaar
Bron 16	Vervoersbewegingen zwaar vrachtverkeer		1.510/jaar
	Vervoersbewegingen licht verkeer		10/etmaal
Bron 17	CV vrijstaande woning		

Datum

12 januari 2022

Zaaknummer

2020-007031

Blad

10 van 17

Bron 18	Tractor 1 (70 kW, bouwjaar 1981)	100 uur/jaar
	Tractor 2 (60 kW, bouwjaar 1981)	100 uur/jaar
	Tractor 3 (50 kW, bouwjaar 1981)	100 uur/jaar
Bron 19	Boiler (aardgas)	10.000 m ³ /jaar
Bron 20	Stationair draaien zwaar vrachtverkeer	115 uur/jaar

4.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Door middel van intern salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

De Raad van State deed op 20 januari 2021 ook een tussenuitspraak over het doortrekken van de A15 (project ViA15⁶). De stikstofdepositie van een weg wordt in AERIUS berekend tot maximaal 5 kilometer afstand van die weg. Daardoor is het beeld van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden die in de buurt liggen mogelijk niet volledig. Volgens de Raad van State is de rekengrens van 5 km onvoldoende onderbouwd. Dit wordt op dit moment verder onderzocht. Omdat de onderzoeksresultaten nog niet bekend zijn, hebben wij ons er bij deze aanvraag door middel van een extra AERIUS-berekening van vergewist dat de toename van depositie ook binnen een straal van 5 km uitkomt op 0,00 mol per hectare per jaar. Daarom kunnen wij uitsluiten dat het project een hogere depositie zal veroorzaken in Natura 2000-gebieden op grotere afstand. De extra AERIUS-berekening voegen wij als bijlage aan dit besluit toe.

In de beoogde situatie wordt stal E voorzien van een luchtwasser (BWL 2010.26). Om op voorhand zeker te zijn dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten heeft u de volgende informatie aangeleverd:

- een dimensioneringsplan waarin het ontwerp van het systeem is uitgeschreven. Het dimensioneringsplan, samen met de bij de aanvraag behorende plattegrondtekening met dwarsdoorsneden van de luchtwasser is getoetst aan de technische beschrijving van de luchtwasser (BWL 2010.26). De uitgangspunten van het dimensioneringsplan voldoen hieraan.
- een lijst met gedragsvoorschriften inclusief actieoverzicht. Hieruit blijkt dat de inrichtinghouder en de onderhoudsdienst periodieke controles uitvoert op belangrijke parameters om de goede werking van de luchtwasser te waarborgen.

De onderdelen waarborgen het goed functioneren van de luchtwasser waardoor significant negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Bovendien neemt het absolute dierenaantal in stal E niet toe in de beoogde situatie.

⁵ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

⁶ ECLI:NL:RVS:2021:105

4.2.5 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

4.3 Overige gebiedseffecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe is 2,7 km. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

5 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Zienswijze van Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen, 23 november 2021:

U stelt dat er geen vergunningplicht is in verband met intern salderen. Van intern salderen en een vergunningvrijstelling is echter alleen sprake wanneer op voorhand duidelijk is dat er geen significante effecten kunnen optreden omdat op voorhand duidelijk is dat de stikstof depositie niet toeneemt. Dat is niet het geval bij dit ontwerpbesluit.

Er is sprake van opvulling door het gebruik van geclaimd emissie-arme stalsystemen. Er is inmiddels echter aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstofemissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt. Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstofproblematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling. Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergesteld dat de stikstof emissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin

zekergesteld dat de stikstof depositie niet toeneemt op omliggende Natura2000-gebieden. Zie ook de uitspraken ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 39.5, ECLI:NL:RVS:2021:71, r.o. 10.3, ECLI:NL:RBNNE:2021:810 en ECLI:NL:RBOBR:2021:1601. Op 22 september 2021 is dit tevens bevestigd door een groot aantal uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland.

Nu de wetenschappelijke zekerheid omtrent de geclaimde emissiereducerende prestaties ontbreekt, is er geen zekerheid dat de stikstof depositie in de aangevraagde situatie niet toeneemt. Er is daardoor geen zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Er is dus sprake van projecten met mogelijk significante effecten. Er is daardoor wel een natuurvergunningplicht. Wanneer u de aanvragen positief weigert wordt dat niet anders. Wanneer de bedrijven op basis van de positieve weigering de aangevraagde situatie realiseren, blijft men in overtreding omdat men zonder natuurvergunning een project realiseert met mogelijk significante effecten. U blijft de beginselplicht houden om handhavend op te treden wanneer deze projecten gerealiseerd worden.

U weigert de vergunningen dus terecht, maar geeft de aanvragers ten onrechte de indruk dat zij de gewenste bedrijfsvoering kunnen uitvoeren.

Reactie op de zienswijze

Met betrekking tot het in twijfel trekken van alle emissiefactoren in de Rav kan het volgende worden gesteld. De emissiefactoren in de Rav zijn gebaseerd op metingen bij proefstallen in de praktijk volgens het in de Rav aangewezen meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2013a) of een gelijkwaardige meetmethode. Rav-factoren kunnen ook gebaseerd zijn op 'afleidingen' van andere technieken waar gemeten is, of ander wetenschappelijk onderzoek heeft plaatsgevonden. In veel gevallen zijn er ook ondersteunende modellen beschikbaar. Dit wordt getoetst door deskundigen van de Technische adviespool Rav (TAP). In de systeembeschrijving is te vinden op basis van welk meetrapport de emissiefactor is vastgesteld. Het meetprotocol wordt onderhouden en geeft de laatste stand van kennis op het gebied van meten weer. Het Nederlandse meetprotocol lijkt daarbij sterk op het internationaal gebruikte VERA-protocol en bepaalt bij hoeveel stallen in de praktijk gemeten moet worden om een emissiefactor voor Nederlands gebruik te verkrijgen. Voorwaarde is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Het bevoegd gezag ziet hierop toe. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van het betreffende stalsysteem. Een recent voorbeeld hiervan uit de - aan de Rav verwante - Regeling geurhinder en veehouderij is de aanpassing door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) van de emissiefactor voor geur voor gecombineerde luchtwassers.

Voorwaarde voor het toepassen van de vastgestelde emissiefactor is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Om dit op voorhand te garanderen hebben we de initiatiefnemer om een onderbouwing gevraagd. Hiertoe hebben we de gegevens ontvangen zoals weergegeven in paragraaf 4.2.4 van het besluit.

Datum

12 januari 2022

Zaaknummer

2020-007031

Blad

13 van 17

Wij hebben ons er met behulp van deze gegevens van vergewist dat de initiatiefnemer zich bewust is van de eisen die aan bouw en gebruik van het systeem gesteld worden en dat hij zich houdt aan de gestelde eisen.

Nu het aangevraagde project, ten opzichte van de vergunde rechten en al dan niet met behulp van intern salderen, niet leidt tot stikstofdepositietoenames op de beschermde Natura 2000-gebieden, wekt dit besluit niet ten onrechte de indruk dat vergunningaanvrager de beoogde bedrijfsvoering mag uitvoeren. Voor dergelijke gevallen voorziet de Wet natuurbescherming sinds 1 januari 2020 niet meer in een vergunningplicht wat door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraak Logtse Baan is bevestigd. Tevens wordt verwezen naar de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 30 november 2021, ECLI:NL:RBOR:2021:6031 waarin de Rechtbank overweegt dat het betreffende bevoegd gezag in dergelijke situaties niet over een bevoegdheid beschikt de verzochte vergunningaanvraag te verlenen.

Tevens is van belang dat Rechtbank Gelderland in haar uitspraken van 22 oktober, zaaknummer Awb 20/4328 en 8 december 2021, zaaknummer Awb 20/6561 heeft overwogen dat Gedeputeerde Staten in het kader van de Europese Habitatrichtlijn genoegzaam heeft aangetoond met behulp van welke generieke maatregelen de instandhoudingsdoelen van de natuurgebieden zullen worden gehaald. Op grond daarvan bestaat derhalve vooralsnog evenmin aanleiding het aangevraagde project als vergunningplichtig te kwalificeren.

Uit de aanvraag blijkt dat het toe te passen emissiearme stalsysteem in gebruik wordt genomen en onderhouden in overeenstemming met de bijbehorende technische beschrijving. Verder blijkt dat er geen toename van stikstofdeposities optreden, zoals blijkt uit de bijgevoegde AERIUS-berekening. Deze berekening is uitgevoerd met de meest recente versie van AERIUS Calculator. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn ook overige effecten uitgesloten. Hierdoor hebben we de zekerheid verkregen dat er geen significant negatieve effecten optreden. Er is dus geen sprake van vergunningplicht.

De zienswijzen geven geen aanleiding om het besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Zienswijzen Vereniging Mooi Wageningen te Wageningen, 26 november 2021:

Activiteiten veroorzaken stikstofdepositie

Op 5 november 2021 publiceerde u het ontwerpbesluit (2020-007031) met betrekking tot de uitbreiding van een veehouderijbedrijf aan de Langesteeg 18 te Bennenkom. Die activiteit veroorzaakt een substantiële stikstofdepositie op de beschermde Natura 2000-habitats van de Veluwe (12,47 mol/ha/jr), Rijntakken (2,45 mol/ha/jr) en het Binnenveld (1,46 mol/ha/jr).

Lid 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn vereist dat voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, een passende beoordeling wordt gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Wij constateren dat deze passende beoordeling, ondanks de grote negatieve effecten van de veroorzaakte stikstofdepositie, ontbreekt.

Reactie op de zienswijze

Ondanks dat er stikstofdeposities plaatsvinden op bovengenoemde Natura 2000-gebieden, blijkt uit de AERIUS-verschilberekening dat de aangevraagde situatie niet leidt tot een toename van stikstofdeposities ten opzicht van de referentiesituatie. In deze vergunningaanvraag staan enkel ter beoordeling de mogelijke significant negatieve gevolgen van de aangevraagde activiteit. Een onderscheid moet worden gemaakt met het treffen van instandhoudingsmaatregelen en/of passende maatregelen met als doel het (generiek) reduceren van negatieve effecten zodat de instandhoudingsdoelen kunnen worden verwezenlijkt. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 30 september 2020, zaaknummer 201606653, overweging 4.1. Anders dan indiener van de zienswijze lijkt te veronderstellen staan deze in deze vergunningprocedure niet ter discussie. Nu de aangevraagde activiteit vanwege de getroffen maatregelen geen significante effecten veroorzaakt, bestaat geen grond voor weigering van de vergunningaanvraag.

Wetenschappelijke twijfel Rav-factoren

Daarnaast wijzen wij u erop dat de berekening van de verwachte emissies en deposities omissies kent, waardoor het niet mogelijk is om met wetenschappelijke zekerheid te concluderen dat de voorgenomen activiteit de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten. U negeert hierbij de jurisprudentie van de uitspraken van de rechtbank Noord-Nederland en de rechtbank Midden-Nederland waaruit volgt dat bij het beoordelen van mogelijke effecten van de uitbreiding van veehouderijbedrijven niet mag worden uitgegaan van de ammoniakemissiefactoren zoals die in de RAV staan.

Ten onrechte wordt geconcludeerd dat sprake is van intern salderen. Wij verzoeken u dan ook om het voorgenomen besluit aan te passen en in een nieuw besluit duidelijk aan te geven dat de geplande uitbreiding van het veehouderijbedrijf niet mogelijk is vanwege de negatieve gevolgen op beschermde natuurgebieden.

Reactie op de zienswijze

Zie hiervoor onze reactie op de eerste zienswijze van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.

Handhaving

Positieve effecten van emissiearme stallen kunnen alleen worden gerealiseerd voor zover de stallen worden gebruikt conform de instructies in de bijbehorende leaflets. GS is echter

alleen het bevoegd gezag is voor verlenen van natuurvergunningen, maar kan niet handhavend optreden tegen overtredingen, waardoor er onvoldoende waarborgen zijn dat de emissiearme stallen conform de regels worden gebruikt.

Reactie op de zienswijze

Als bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming is GS ook verantwoordelijk voor handhaving. Bij controles wordt onder andere de uitvoering en het gebruik van emissiearme stalsystemen gecontroleerd. Wanneer blijkt dat een stalstelsel niet voldoet aan de bijbehorende technische eisen kan de bijbehorende emissiefactor niet worden toegepast en kan er handhavend worden opgetreden.

Beweiding

De aanvraag omvat een stalstelsel dat impliceert dat er beweiding plaatsvindt, terwijl gedeputeerde staten alleen de stalemissie en niet de emissies ten gevolge van bemesten en beweiden hebben betrokken in hun beoordeling. Gezien het geven dat de veestapel met 96 koeien groeit ten opzichte van de referentiesituatie zullen ook de emissies als gevolg van beweiding toenemen. In haar uitspraak van 29 mei 2019 heeft de Raad van State expliciet gewezen op de verplichting om bemesten en beweiden moeten worden meegenomen in de beoordeling van effecten van veehouderijbedrijven op beschermde Natura 2000-habitatsv.

Reactie op de zienswijze

Uit de aanvraag blijkt niet dat er in de beoogde situatie zal worden beweide. Voor de emissies van beweiden (op het land) geldt dat er geen sprake is van een hogere depositie dan waar in de stalemissies van deze vergunning al rekening mee is gehouden (Rapport Bemesten en beweiden in 2020, Tussentijds advies van het Adviescollege Stikstofproblematiek, Aanbevelingen voor korte termijn, 19 december 2019:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/12/19/tussentijds-rapport-van-het-adviescollege-stikstofproblematiek>). De mogelijke depositie van de beweidingsemissies leidt

zodoende in geen enkel geval tot significante effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

6 Conclusie

Gelet op de eerder vermelde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State weigeren wij uw vergunningaanvraag, aangezien het aangevraagde project niet leidt tot een toename van effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Daarom is er geen vergunning nodig.

7 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Uitspraak Raad van State inzake Logtsebaan, 201907146/1/R2 (ECLI:NL:RVS:2021:71)

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

12 januari 2022

Zaaknummer

2020-007031

Blad

17 van 17

BIJLAGE 2**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening (kenmerk S1SJKHjzsgxn d.d. 19 oktober 2021)
- Beoogde situatie (kenmerk RwVmdzeUyapt d.d. 19 oktober 2021)
Verschilberekening i.v.m. effecten van wegverkeer op meer dan 5 km afstand (kenmerk RVviQ7R8TCpr d.d. 26 augustus 2021)